

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ І.БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра спортивного туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету туризму

“ ___ ” _____ 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Туризмологія»**

галузь знань **07 „Управління та адміністрування”**

спеціальність **073 „Менеджмент”**

факультет туризму

освітній ступінь магістр

Розробник: Скабара Роман Михайлович, канд. геогр. наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спортивного туризму, факультету туризму, Львівського державного університету фізичної культури імені І.Боберського.

Протокол від. “ ____ ” _____ 2020 року № ____

Завідувач кафедри спортивного туризму _____ (Кухтій А.О.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 2020 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол від. “ ____ ” _____ 2020 року № ____

“ ____ ” _____ 2018 року Голова _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова компонента	
	Спеціальність 073 Менеджмент		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 28 самостійної роботи студента - 26	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
60 год.	год.		
		Вид контролю:	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,5.

для заочної форми навчання – 0,77

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу «Туризмологія» є узагальнення накопичених знань в період вивчення туризмознавчих дисциплін, створення цілісної уяви про туризм як соціальний інститут, як певну форму природно-суспільного буття та життєдіяльності людини, що подорожує.

Завдання дисципліни:

- визначити сутність теорії туризму як інноваційної наукової соціоекономічної та гуманітарної дисципліни;
- розкрити у понятійний спосіб основні смислові значення туризму, ознайомити з його словниково-категоріальним апаратом;
- систематизувати наукові підходи до розуміння феномену туризму, з'ясувати генезу та еволюцію туризмологічного знання, визначити зміст основних туризмологічних концепцій;
- осмислити структуру туризмологічного знання, органічну узгодженість всіх частин;
- з'ясувати функції туризмологічного знання, його суспільне «призначення»;
- виявити діалектику зв'язків між теорією та практикою туристської діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теорію туризму, словниково-категоріальний апарат дисципліни;
- історію виникнення туризмологічного знання, основні туризмологічні концепції;
- структуру та функції туризмологічного знання, його суспільне «призначення»;
- основні світові туристичні регіони.

вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань;
- користуватися у своїй майбутній професії понятійним апаратом туризмологічних термінів.

3. Навчальний контент

Теми	Розподіл годин				Результати навчання
	Разом	Л	ПР	С	
1.Туризмologia як соціогуманітарна наука	12	2		10	Вміти аналізувати необхідність наукового підходу до вирішення нагальних завдань туристичної галузі, забезпечення високої економічної і соціальної ефективності туризму. Теоретико-методологічні засади туризмologia.
2.Генеza туризмologiaчного знання	14	2	2	10	Вивчити феномену подорожей в процесі становлення туризмologiaчного знання. Перші узагальнення подорожей в античній філософії (Фалес, Солон, Піфагор, Платон, Анахарсіс, Прокл). Сутність, характер подорожей в епоху Середньовіччя, їх інтерпретація у теологічних вченнях Св.Августина і Фоми Аквінського. Виникнення туризму в Новий Час як організованої, специфічної форми подорожей. Ф.Бекон „Про подорожі”. Становлення науки про туризм. Заснування міжнародних, наукових і громадських організацій: Міжнародна академія туризму; Міжнародний центр по вивченню проблем туризму, Всесвітня туристська організація та інші. Українська туризмologiaчна школа.
3.Теоретико-методологічні складові туризмologia	14	2	2	10	Знати понятійний апарат туризмologia, її тезаурус. Сутність системоформуєчих категорій туризмologia: „подорож”, „подорожуючий”, „дестинація”, „рекреаційні ресурси”, „туристський продукт”, „тур” та ін. Принципи, методи та функції туризмologia. Туризмologiaчна проблемология.
4.Суспільне призначення туризму	14	2	2	10	Знати культурно-історичне та соціально-економічне значення туризму у розвитку суспільства. Функції туризму в суспільстві. Туризм - галузь вкладання капіталів.
5.Культурно-історичне та соціально-економічне значення туризму у розвитку	9	2	2	5	Кореляційне співвідношення теорії і практики туризму, виявлення зв'язків туризму з економікою, географією, культурою, соціологією, психологією тощо. Об'єкт, предмет і суб'єкт туризмologia їх сутність і взаємовідношення.

суспільства					
6.Сучасний світовий туризм	9	2	2	5	Друга половина ХХ ст. - сучасний етап історії світового туризму. Міжнародне туристичне співробітництво. Світові туристичні регіони.
7.Туризм як чинник сталого розвитку суспільства	9	2	2	5	АНАЛІЗУВАТИ ПОНЯТТЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА ТА ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ ЛЮДСТВА. ПРОБЛЕМИ НАРОДОНАСЕЛЕННЯ. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ: ЗБІДНЕННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ, ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРИ І ГІДРОСФЕРИ, ДЕГРАДАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЛЮДСТВА (СИРОВИННА, ЕНЕРГЕТИЧНА ТОЩО). ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.
8.Міжнародне туристичне співробітництво	9	2	2	5	Знати основні групи міжнародних туристських організацій. Всесвітня туристська організація: історія, структура, напрями діяльності. Інші міжнародні туристські організації. Поняття міжнародної туристської організації. Профіль міжнародної туристської організації. Світові туристські організації. Світові туристські організації галузевого характеру. Міжнародна асоціація повітряного транспорту (ІАТА). Міжнародна асоціація морських пасажирських перевізників (ІМСА). Міжнародна готельна асоціація (МГА). Міжнародний союз національних асоціацій готелів, ресторанів і кафе. Міжнародна асоціація конгресових центрів (АПК).
Усього годин	90	16	14	60	

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Місце туризмології в системі інших наук	2
2	Об'єкт, предмет та суб'єкт туризмології, їх сутність і взаємовідношення	2
3	Становлення науки про туризм	2
4	Принципи, методи та функції туризмології	2
5	Складові туризмологічного знання	2
6	Туризм як чинник сталого розвитку суспільства	2
7	Міжнародне туристичне співробітництво	2
Усього годин		14

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Понятійний апарат туризмології, її тезаурус	14
2	Українська туризмологічна школа	16
3	Праксеологічні принципи туризму	16
	Разом	48

6. Індивідуальні завдання (РЕФЕРАТ)

Методичні вказівки до написання

Виконання реферату і отримання студентом позитивної оцінки є необхідною умовою допущення до складання заліку. При отриманні незадовільної оцінки студент виконує новий реферат на іншу тему.

Виконання реферату полягає в реферуванні літературних джерел, підібраних за відповідною темою з наведеного нижче переліку їх, або з підбраного студентом самостійно. Реферат являє собою логічне викладення та узагальнення матеріалів літературних першоджерел.

Зміст роботи. Важливим етапом підготовки реферату є визначення їх змісту. На основі вивчення наукової літератури студент поступово формує такий зміст майбутньої роботи, в якому логічно і послідовно розкривалася б тема роботи. Найбільш поширеною є така структура:

Вступ, в якому потрібно стисло показати актуальність теми та її народногосподарське значення, мету роботи, завдання, визначити об'єкт і предмет дослідження.

В основній частині (обсягом 10-15 стор.), яка є стрижнем всієї роботи, виділяється 3 розділи. У першому розділі розкриваються мета й завдання роботи, дається оцінка досліджуваної проблеми, вплив безпеки на розвиток життєдіяльності в країні. Тут же потрібно показати особливості розвитку досліджуваного явища чи процесу, вивчити певні тенденції та дати пояснення причин їх появи, а також зрушення в структурі явища, процесу чи галузі під дією певних чинників. У другому розділі розкриваються особливості функціонування об'єкту дослідження, основні тенденції розвитку відносин у даному контексті тощо. У третьому розділі - необхідно показати шляхи розвитку проблеми та перспективи розвитку об'єкту дослідження в нових, ринкових умовах господарювання. Кожен з цих трьох розділів повинен мати заголовок.

Висновки пишуться після основної частини. Це завершальний етап виконання роботи, в ході якого студент робить узагальнення матеріалу, викладеного в попередніх розділах. Висновки мають бути конкретними і обґрунтованими. У них потрібно визначити, в якій мірі досягнута мета та вирішені завдання, сформульовані у вступі роботи й розкриті у першому розділі.

Оформлення роботи. Реферат має бути викладені державною (українською) мовою, відповідно до статті 10 Конституції України, обов'язковою для використання у всіх сферах суспільного життя громадянами України.

Всі сторінки роботи необхідно пронумерувати. Номер ставиться посередині на верхньому полі аркуша. Нумерація роботи починається із вступу, тобто з третьої сторінки (титульний лист та зміст не нумеруються). На аркуші, де подано зміст роботи, необхідно позначити номери сторінок.

7. Методи навчання

Лекції, семінарські заняття, опрацювання (конспект, тези) літературних джерел, нормативних актів, робота в Internet.

8. Методи контролю

Програмою передбачено:

- Письмовий контроль засвоєння змістових модулів за модульною програмою курсу (поточне опитування);
- Усне опитування;
- Оцінка за навчальний проект (реферат).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль №1					
T1	T2	T3	T4	T5	100
25	25	20	10	20	

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій, нормативні документи, ілюстративні матеріали.
2. Роздатковий матеріал.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Абрамов В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Туризмологія» (для магістрів спеціальності 8.14010301 – Туризмознавство) / В. В. Абрамов; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 71 с.
2. Кручек О.А. Основи туризмології : навчальний посібник / О.А. Кручек, С.Ф. Соляник, О.В. Парубець, С.І. Гордієнко. – Херсон: Олді-Плюс, 2020. – 234 с.
3. Мальська М.П. Економіка туризму : навчальний посібник. - К. : Центр учбової літератури, 2017. – 544 с.
4. Пендерецький, О. В. Туризмологія : метод. вказ. для самостійного вивчення дисципліни / О. В. Пендерецький. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. - 14 с.
5. Практикум з дисципліни «Туризмологія» (для магістрів спеціальності 242 Туризм) / уклад. І. В. Безуглий. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 33 с.

Допоміжна:

1. В. С. Пазенок. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму. / В. С. Пазенок. – К., 2008. – С. 830.
2. Практика сучасного туризму: соціальна та економічна ефективність / Матеріали міжнародної конференції. – К., 2009. – С. 215-240.
3. В. А. Смолій. Енциклопедичний словник-довідник з туризму. / В. А. Смолій, В. К. Федорченко, В. І. Цибух. – К., 2006. – С. 367.
4. Екологічний туризм : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2017. – 20 с.
5. Кухтій А. О. Розвиток готельно-ресторанної індустрії як перспективний напрямок транскордонної співпраці України та Польщі / Кухтій А. О., Феленчак Ю. Б., Холявка В. З. // Modern transformation of economics and management in the Era of Globalization : proceedings of the conference = Ekonomikos ir vadybos dabartinis pakitimas ir globalizacijos laikotarpis : konferenciją pranešimų medžiaga. – Klaipėda, 2016. – P. 63–66.
6. Кухтій А. Суспільні аспекти розвитку сентиментального туризму в місті Львові та Львівській області / Андрій Кухтій, Олена Курах, Роман Скабара // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (10–11 травня 2018 року, м. Львів). – Львів, 2018. - С. 253-256.
7. Кухтій А. Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства до діяльності у сфері адаптивного туризму / Андрій Кухтій, Костянтин Лабарткава, Світлана Кухтій // Проблеми активізації рекреаційнооздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Львів, 2014. – С. 326 – 329.

8. Кухтій А. О. Термінологія професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства до діяльності у сфері адаптивного туризму / А. О. Кухтій // Актуальні проблеми фізичного виховання, спорту та туризму : тези доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. – Запоріжжя, 2013. – С. 352 – 353.
9. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. - 335 с.
10. Туризмологія : програма дисципліни спеціалізації підготовки магістрів галузі знань 24 "Сфера обслуговування" спеціальності 242 "Туризм" спеціалізації "Туризмознавство" / розроб. Скабара Р. М. - Львів, 2018. - 9 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/20350>
11. Оздоровчий туризм : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2017. – 21 с.
12. Особливості формування туристично-рекреаційного потенціалу Закарпаття / Володимир Холявка, Андрій Кухтій, Лідія Тимошенко, Світлана Кухтій // Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (19-20 жовтня 2018 р., м. Львів). – Львів, 2018. – С. 28–31.
13. Павленчик Н. Ефективність використання туристичних ресурсів Львова / Павленчик Н. // Економіко-соціальні відносини в галузі фізичної культури та сфері обслуговування : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 2019. – С. 104–107.
14. Павленчик Н. Ф. Особенности менеджмента предприятий гостинично-ресторанного бизнеса / Н. Ф. Павленчик // Актуальные научные исследования в современном мире : материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Алматы, 2017. – С. 191–195.
15. Рекреаційна географія (рекреаційний туризм, рекреаційна картографія і топографія) : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2017. – 30 с.
16. Скабара Р. Передумови та основні напрями інвестування санаторно-курортного господарства Львівської області // Інноваційний розвиток національної економіки: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 7-8 квітня 2011 р. – Тернопіль: Крок, 2011. - С.327-328.
17. Скабара Р.М. Передумови та перспективи розвитку музейного туризму в Львівській області // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. – Луцьк: РВВ Вежа, 2011. – Вип. 18. – С. 133-136.
18. Скабара Р. Передумови використання музейного фонду Львівської області як туристичного ресурсу / Роман Скабара, Наталія Кокотко // Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (18-19 травня 2017 р., м. Львів). - Львів, 2017. - С. 103-104. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/9730>
19. Скабара Р.М. Суспільно-географічні аспекти трансформаційних процесів в готельному господарстві Львівської області // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені

- Володимира Гнатюка. Серія: географія. – Тернопіль: СМП Тайп. - №2 (випуск 30). – 2011. – С.142-146.
20. Худоба В. Сучасний стан та перспективи розвитку екологічного туризму в українських Карпатах (на прикладі Чорногірського масиву) / Володимир Худоба, Роман Кізима // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (10–11 травня 2018 року, м. Львів). – Львів, 2018. – С. 261–265.
 21. Худоба В. В. Характеристика ресурсної бази екологічного туризму : лекція / 15 Худоба В. В. - Львів, 2019. - 11 с.
 22. Худоба В. В. Особливості розвитку екологічного туризму в Україні : лекція / Худоба В. В. - Львів, 2019. - 19 с.
 23. Худоба В. В. Сутність та функції екотуризму : лекція / Худоба В. В., Лабарткава В. К. - Львів, 2019. - 29 с.
 24. Pavlenchuk N. Concerning the Problems of Reforming the Tourism Sphere in Ukraine / Nataliia Pavlenchuk // // Using sports, culture, and social studies as means to rediscover lost values : abstract book of 6th International Conference on Science, Culture, and Sport (25–27 April 2018). – Lviv, 2018. – P. 302.
 25. Tourist map of geospatial distribution of Rivne oblast in Ukraine as a means for activating tourist flows / Ivan Voloshyn, Pavlo Kucher, Andriy Kukhtiy, Yuliya Chykailo, Volodymyr Khudoba // Photogrammetry and remote sensing cartography and gis : proceedings of 18th international multidisciplinary scientific geoconference SGEM 2018. – Albena, 2018. – Vol. 18, is. 2,3 : Informatics, geoinformatics and remote sensing. – P. 697–704.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
2. www.nbuv.gov.ua
3. Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури
<http://repository.ldufk.edu.ua/>
4. Все про туризм: туристична бібліотека
5. <http://tourlib.net/>
6. Всесвітня туристична організація
7. <http://www2.unwto.org/>
8. Державна служба статистики України
9. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm